

PÕLLUMAJANDUSTOOTJA, LINNUKASVASTUSTOOTJA ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Vähemalt keskharidusega õppija
Õppevorm	Statsionaarne

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	JUHTIMINE JA MAJANDAMINE	10	E.Kadastik, E.Puulmann
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane koostab veisekasvatusega seotud äriplaani, teostab majanduslikud arvestused, juhendab kaastöötajaid, korraldab tööd ja sõlmib töölaseid kokkuleppeid		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid.		
Õpilane: 1. kavandab tootmisprotsessi vastavalt ettevõtte eesmärkidele	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kavandab ettevõtte tootmisprotsessi etapid kasutades erialast tarkvara, elektroonilisi andmebaase ja kaarte ning jälgides keskkonnanõudeid • planeerib vajalikud ressursid lähtudes tööprotsessist • analüüsib äritegevusega seotud võimalusi ja riske ning analüüsib neid kasutades IKT vahendeid 		
2. korraldab personalitöö vastavalt ettevõtte vajadustele	<ul style="list-style-type: none"> • annab ülevaate ettevõtte töökorraldusest ning planeerib tootmisega seonduvate tööülesannete täitmise • kavandab ettevõtte struktuuri ja tööprotsessid; • kavandab meeskonna loomise protsessi andes töötajatele asjakohaseid korraldusi; • valib ja värbab töötajad, vormistab töölepingud, peab tööaja ja töötasu arvestust arvestades tootmise vajadusi ning ettevõtte arengut kasutades vastavat tarkvara; • tagab töötajate töölase pädevuse ning vajadusel suunab töötajad täienduskoolitusele • toetab töötajate sotsialiseerumist ja meeskonnatunde tekkimist korraldades info liikumist ettevõttes • planeerib töötajate motiveerimise kasutades erinevaid motiveerimisvõtteid • täiendab ennast tööalaselt õppides ja omandades uusi töövõtteid, -meetodeid ja -tehnikaid. 		

<p>3. korraldab aruannete koostamise ja esitamise vastavalt nõuetele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • loob ja vormistab äritegevuseks vajalikud dokumendid vastavalt ettevõtte töökorraldusele ja õigusaktide nõuetele • edastab dokumendid ettevõtte siseselt ja ametiasutustele kasutades vastavaid infosüsteeme • sõlmib klientide ja koostööpartneritega lepinguid ning kokkuleppeid arvestades tootmise eesmärki kasutades vastavaid infosüsteeme.
<p>4. kavandab ja korraldab müügiprotsessi ja turundustegevused vastavalt ettevõtte eesmärkidele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kavandab toote müümiseks vajalikud turundus- ja müügitoimingud vastavalt ettevõtte profiilile • koostab turundusplaani vastavalt ettevõtte eesmärkidele • kujundab toodete ja teenuste hinna, vastavalt toodete ja teenuste eripäradele ja ettevõtte äriprotsessidele, arvestades kliendigruppide vajadusi.
<p>5. koostab ettevõtte äriplaani, lähtudes ettevõtluskeskkonnast ja äriideest</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koostab äriprotsessi alustamise tegevuskava määrates viisi kliendirühmadeni jõudmiseks • koostab äriideest lähtuvalt äriplaani ja valib sobiva ettevõtlusvormi, tuginedes majanduskeskkonna analüüsile ning arvestades sihtturgu, kulu- ja tuluproгноosi ning riske
<p>Teemad, alateemad</p>	<p>Äriprotsessi kavandamine Organisatsiooni kujundamine Personali juhtimine Töötajate valik Tööaja ja töötasu arvestus Töötajate motiveerimine Infoliikumine Toodete väljatöötamine ja müümise kavandamine Toote idee Sihtturg ja selle vajadused Turu määratlemine ja nõudluse prognoos Tootmiskulud Äriidee Ettevõtte oskused, kogemused, võimalused idee elluviimiseks Äriplaani koostamine ja sobiva ettevõtlusvormi valimine Äriplaani koostamine Finantsplaneerimine</p>

	Finantsprognoside koostamine
iseseisev töö 136 tundi	äriplaani koostamine ja vormistamine ning selle esitlemine
Õppemeetodid	interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö, SWOT-analüüs, väitlus, diskussioon, arutelu
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: 1. esitleb koostatud äriplaani
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Praktiline töö, intervjuu, esitlus
Õppematerjalid	<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Arrak jt. Eesti Majandus, Avatar Grupp, Tartu, 2008.a. 2. Igaühele Majandusest, Koolibri, 2013.a. 3. M. Pramann Salo Ettevõtluse alused, ILO, 2005.a. 4. Ideest eduka ettevõtte. Õppematerjal. Tallinn: SA Innove, 2008. 5. R. Cinnamon jt., Kuidas mõista ettevõtte finantse, Äripäev, 2011.a. 6. Teearu, A, Krumm, E. Ettevõtte finantsjuhtimine, Pegasus, Tallinn 2008 7. http://www.looveesti.ee/alusta-ettevotlusega/ettevotte-asutamine/ 8. http://www.eas.ee/et/alustavale-ettevotjale/ettevotlusega-alustamine/ettevotlusvormid-ja-alustamise-viisid 9. http://www.tootukassa.ee/content/toetused-ja-huvitised/ettevotluse-alustamise-toetus 10. http://www.struktuurifondid.ee/millele-saab-toetust/

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	LINNUKASVATUSE KORRALDAMINE	10	J. Prits
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		

Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane korraldab ja planeerib tegevused lindude üldise heaolu tagamiseks, söötmiseks, toodangu tootmiseks, karjatamiseks ning taastootmiseks.
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. korraldab lindude hoolduse vastavalt ettevõtte töökorraldusele 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tagab lindude heaolu ja hooldamise (söötmis- ja jootmisala puhastamise, sõnniku eemaldamise, allapanu lisamise), jälgib ja reguleerib vastava automaatika abil sisekliimat ning jälgib sööda ja vee olemasolu; • planeerib ja korraldab lindude grupeerimise ja/või ümberpaigutamise (sh kasutades vastavat tarkvara), arvestades nende kasvatamise eesmärki ja tootmisperioodi; • tagab lindude igapäevased visuaalsed vaatlused haigete ja/või surnud lindude leidmiseks ning vajadusel eraldamiseks, kasutades vastavaid jälgimissüsteeme ja analüüsides saadud tulemusi; • tagab lindude puhtuse, arvestades nende heaolu ja pidamise eesmärki; • tagab tiibade kärpimise lähtudes töökorraldusest; • kontrollib farmiseadmete kasutamisel nende töökorras olekut, korraldab farmiseadmete hoolduse ja rikete kõrvaldamise, järgib kasutusjuhendeid ja ohutustehnikat.
<ol style="list-style-type: none"> 2. korraldab lindude söötmise vastavalt ettevõtte töökorraldusele 	<ul style="list-style-type: none"> • hindab visuaalselt lindude toitumust ja söömust, arvestades keha konditsiooni ja järelejäänud sööda kogust ning planeerib edasise tegevuse; • planeerib söödavajaduse, kontrollib ja tagab söötade olemasolu, vastavalt toodangu mahule ja lindude arvule, korraldab söötade ladustamise vastavalt sööda liigile ja säilitusnõuetele, hindab söötade ja vee kvaliteeti organoleptiliselt; • korraldab söötmisala ja -vahendite puhastamise ja desinfitseerimise, tagab puhastus- ja desinfitseerimisvahendite olemasolu, kontrollib seadmete puhtust, tagab pesu- ja desinfitseerimisvahendite juhendijärgse kasutamise; • juhendab ja korraldab lindude söötmist, jälgib ja kontrollib sööda valmistamist ja söötmisprotsessi; • teeb söötmisplaani, korraldab söötade analüüsivõtmine, tõlgendab laborianalüüse ning koostab söödaratsiooni digitaalselt, arvestades linnuliiki ja kasvatamise eesmärki, sisestab andmed söödaratsioonide kohta söötmisautomaatikasse; • kontrollib söötmis- ja jootmisvahendite töökorras olekut, korraldab nende hoolduse ja rikete kõrvaldamise, vajadusel hooldab ise, järgib kasutusjuhendeid ja ohutustehnikat.
<ol style="list-style-type: none"> 3. korraldab lindude tervishoiu tagamise vastavalt ettevõtte töökorraldusele 	<ul style="list-style-type: none"> • hindab visuaalselt ja võimalusel jälgimissüsteeme kasutades lindude üldist tervislikku seisundit, osutab esmast abi ning teavitab loomaarsti;

	<ul style="list-style-type: none"> • korraldab haige linnu ravimise, hooldamise vastavalt loomaarsti juhistele, korraldab haige, nõrga või vigastatud linnu hädatapmise, arvestades õigusaktide nõudeid; • korraldab surnud linnu kahjutustamise, arvestades õigusaktide nõudeid.
4. korraldab lindude taastootmise vastavalt ettevõtte töökorraldusele	<ul style="list-style-type: none"> • korraldab põhikarja uuendamise ning koostab lindude aretusplaani ja tõumunade haudeplaani, arvestades ettevõtte aretus- ja/või tootmissuunda, toomismahtu ja linnuliiki, tagab tõulindude vaksineerimise ja korraldab laborianalüüside võtmise ja saatmise laborisse; • korraldab lindude kunstliku seemendamise, arvestades linnuliigi eripära; • korraldab haudemunade hautamiseks kogumise ja ettevalmistamise ning embrüode paigutamise koorumiskappi; • seadistab haude- ja koorumiskapid, arvestades linnuliiki, tagab haude- ja koorumiskappide töökorras oleku; • kontrollib tibude kvaliteeti ning analüüsib haudepraagi tekkepõhjuseid, organiseerib tibude transpordi; • analüüsib munemise jõudluskontrolli andmeid ja plaanib edasise tegevuse; • valib tibude ja noorlindude kasvamiseks sobiva üleskasvatuse režiimi, arvestades ettevõtte aretussuunda ja linnuliigi eripära.
5. korraldab linnusaaduste tootmise vastavalt ettevõtte töökorraldusele	<ul style="list-style-type: none"> • määrab linnu realiseerimisaja, arvestades partii vanust; • korraldab lindude realiseerimise, lähtudes tootmisplaanist; • korraldab kanalas munade kogumise ja sorteerimise vastavalt tootmisplaanile; • korraldab munade pakkimise transportkastidesse ja ladustamise, arvestades tellimust; • korraldab linnusulgede puhastust, pesemist, kuivatamist, sorteerimist, vajadusel pakendamist, arvestades ettevõtte tootmissuunda ja tellimusi.
6. korraldab lindude karjatamise vastavalt ettevõtte töökorraldusele	<ul style="list-style-type: none"> • rajab ja hooldab karjaaedu, -teid, kontrollib karjaaia korrasolekut, vajadusel parandab ja teisaldab aedu vastavalt juhistele; • jälgib visuaalselt ja ajab karja vastavalt juhistele; • hindab sööda tagavara rohumaadel, tagab vee ja lisa söötade olemasolu; • jälgib karjamaade seisukorda ja teeb hooldust vastavalt juhistele; • jälgib karja terviklikkust ja käitumist visuaalselt ohu või puuduste märkamisel tegutseb vastavalt juhistele.
Teemad, alateemad	<p>Lindude heaolu ja käitumine Ohutu lindude käsitlemine Lindude pidamisviisid</p>

	<p>Keskkonnanõuded ja lindude heaolu reeglid seadlusaluselt lähtuvalt</p> <p>Lindude hooldamine</p> <p>Lindude hooldamise viisid ja vahendid.</p> <p>Jäätmekäitlus ja keskkonnanõuded</p> <p>Farmiseadmed</p> <p>Söödaratsiooni koostamine</p> <p>Söödavajaduse arvestamine</p> <p>Lindude tervishoiu põhialused</p> <p>Seadustest tulenevad veterinaarnõuded.</p> <p>Lindude esmaabi ja ohutu käsitlemine</p> <p>Ravimiarvestuse alused</p> <p>Veterinaarkorralduse alused</p> <p>Lindude bioloogia, füsioloogia ja taastootmise alused</p> <p>Lindude aretuse alused</p> <p>Lindude liigid ja tõud</p> <p>Haudurid ja nende režiimid</p> <p>Lindude pidamistingimused</p> <p>Tõuaretuse algdokumentatsiooni täitmise põhimõtted</p> <p>Tööohutusnõuded</p> <p>Noorlinnuliha tootmissüsteem</p> <p>Tapmine/hukkamine</p> <p>Enamlevinud linnusaadused (sh tapasaadused)</p> <p>Linnusaaduste esmase kvaliteedi kontrollimise põhimõtted</p> <p>Uudismaterjal erialal sealhulgas võõrkeelne materjal</p>
s.h praktiline töö	5 EKAP
iseseisev töö 124 tundi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Info leidmine ja läbitöötamine keskkonna- ja jäätmekäitlusnõuete kohta farmis 2. Söödaratsiooni koostamine 3. Söödavajaduse planeerimine 4. Lindude aretuse teemaliste materjalide läbitöötamine ja analüüs 5. Linnusaaduste tootmine, kontroll ja realiseerimiseks ettevalmistamine
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, intervjuu, praktiline töö, eneseanalüüs
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse hindamiskriteeriumide ja

	demonstratsioonülesannete täpsustavate hindamisjuhendite alusel. Hindamisülesanne: <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilane selgitab ühe etteantud situatsiooni lahendamist kavandades ja planeerides tegevusnäitajad. 2. Söödaratsiooni koostamine 3. Õpilane selgitab ühe etteantud situatsiooni lahendamist kavandades ja planeerides tegevusnäitajad 4. Söödavajaduse arvestamine 5. Aretusplaani koostamine 6. Tootmissüsteemi planeerimine
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Praktiline töö, demonstratsioon
Õppematerjalid	Tikk, H., Tikk, V., Piirsalu, M. Hämmal, J. (2007) „Linnukasvatus“ I ja II osa, Tartu www.nouandeteenistus.ee

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	PRAKTIKA	10	J.Prits, ettevõtte praktikajuhendajad
Nõuded mooduli alustamiseks			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane saab ettevõttes kogemusi, omandab oskusi ja vilumusi töö korraldamiseks põllumajandussektoris.		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
Õpilane: <ol style="list-style-type: none"> 1. planeerib praktikajuhendi alusel isiklikke praktika eesmärgid 	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • selgitab praktika olemust, praktikaks vajaminevate dokumentide esitamise nõudeid ning praktika protseduuri; • hindab praktikale seatud eesmärgid ning koostab juhendi alusel isiklikud eesmärgid. 		
<ol style="list-style-type: none"> 2. töötab põllumajandusettevõttes linnukasvatuse valdkonnas järgides ettevõtte töökorraldust ja tööohutusnõudeid 	<ul style="list-style-type: none"> • korraldab lindude hoolduse vastavalt ettevõtte töökorraldusele • korraldab lindude söötmise vastavalt ettevõtte töökorraldusele • korraldab lindude tervishoiu tagamise vastavalt ettevõtte töökorraldusele • korraldab linnukasvatussaaduste tootmise vastavalt ettevõtte töökorraldusele 		

3. koostab juhendi järgi praktika aruande, hinnates oma tegevusi ja praktika eesmärkide saavutamist	<ul style="list-style-type: none"> koostab juhendi alusel arvutis keeleliselt ja vormiliselt korrektse praktika aruande ja esitleb seda.
Teemad, alateemad	Praktikadokumentatsioon Dokumentatsiooni täitmine
Iseseisev töö	Praktikadokumentatsioon. Praktikapäevik-aruande koostamine ja esitamine
Õppemeetodid	interaktiivne loeng, praktiline töö, iseseisev töö, praktiline dokumentatsiooni täitmine, seminar
Hindamine	Õppeprotsessis rakendatakse kujundavat hindamist. Hindamisülesanne: 1. Ettevõtte hinnang 2. Praktikapäevik aruande koostamine 3. Praktikaseminar
sh hindekriteeriumid	Puuduvad
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne on mitteeristav. Hinne on „arvestatud“, kui on saavutatud kõik õpiväljundid lävendi tasemel, sh täidetud iseseisvad tööd
sh hindamismeetodid	Praktiline töö, seminar
Õppematerjalid	Praktikadokumentatsioon www.jkhk.ee